Nr. 12, 16. årgang, december 2013 Pris 30 kr.

NYT FRA HARE KRISHNA

VEDAERNE

FORSKELLIGE SLAGS GURUER

MADHAVASRAYA DASA

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark
Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

December 2013

Søndag	**1.12**	**Sri Saranga Thakuras bortgang**
Søndag	**8.12**	**Odana sasthi**
Torsdag	**12.12**	*Srimad Bhagavad-gitas* **fremkomst**
Fredag	**13.12**	**Ekadasi (***mahadvadasi***, faste fra korn og bønner for** *Moksada Ekadasi***)**
Lørdag	**14.12**	**Bryd fasten mellem 8:31–10:53**
Mandag	**16.12**	**Katyayani-vrata slutter**
Lørdag	**21.12**	**Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras bortgangsdag**
Lørdag	**28.12**	**Ekadasi (faste fra korn og bønner for** *Saphala Ekadasi***)**
		Devananda Panditas bortgangsdag
Søndag	**29.12**	**Bryd fasten mellem 8:39–11:00**
Mandag	**30.12**	**Mahesa Panditas bortgangsdag**
		Uddharana Datta Thakuras bortgangsdag
Torsdag	**2.1.2014**	**Locana Dasa Thakuras fremkomstdag**
Fredag	**3.1**	**Srila Jiva Gosvamis bortgangsdag**
		Jagadisa Panditas bortgangsdag
Lørdag	**11.1**	**Ekadasi (faste fra korn og bønner for** *Putrada Ekadasi***)**
Søndag	**12.1**	**Bryd fasten mellem 8:32–11:02**
		Jagadisa Panditas fremkomstdag

Den nye Bhagavad-gita er udkommet!

Vi havde planlagt at have prydet dette nummers forside med billeder af den nye *Bhagavad-gita*, der efter planen skulle være ankommet til Danmark fra trykkeriet i Tyskland sidst i november. Desværre er fragten fra Tyskland blevet forsinket, og *Bhagavad-gita* kommer først til landet den 4. december. Så langt har vi ikke set det muligt at udsætte udgivelsen af dette decembernummer af *Nyt fra Hare Krishna*, så derfor er overskriften i skrivende stund faktisk usand. Vi håber dog og går ud fra, at den bliver sand, når dette blad er i hænderne på de fleste af jer, vores kære læsere.

Selv om vi altså ikke har fået bogen her ved redaktionens afslutning, vælger vi alligevel at fejre udgivelsen af den nye *Bhagavad-gita*. Det gør vi med et billede på forsiden af Krishna og Arjuna på Kuruksetras slagmark og en omtale af bogen på side 20. Vi har også et særligt lanceringstilbud, som vi håber I har lyst til at benytte jer af. Tilbuddet vil være gældende fra den 5. december og resten af måneden ud. Vi håber, at så mange af jer som muligt vil benytte jer af det og bestille et eksemplar til jer selv såvel som gaveeksemplarer til venner, bekendte og julegaver.

Bemærk, at billedet af *Bhagavad-gita* på side 21 er en photoshop-konstruktion og ikke den virkelige *Bhagavad-gita*. På det konstruerede billede ser *Bhagavad-gita* ud til at være i hæftet indbinding, men vi kan berolige jer med, at det ikke er tilfældet. Den nye *Bhagavad-gita* kommer i en flot hårdtindbundet de luxe udgave, sådan som den helt naturligt fortjener det.

I dette nummer

Kalender 2

Srila Prabhupada taler ud 3

Vedaerne 5

Interview med Madhavasraya Dasa 10

Festivaldage i december 2013 14

Himmel eller helvede - valget er dit 16

Forskellige slags guruer og deres roller 18

Nye bogudgivelser 20

Madlavnings-lektioner: Retter med yoghurt og panir-ost 22

'*Nyt fra Hare Krishna*' udgives af Det Internationale Samfund for Krsna-bevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-*acarya* A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada.

© Copyright 2013, alle rettigheder forbeholdes.

ISSN 1600-0153
Redaktion:
Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende) lalitanatha@krishna.dk
Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen dandaniti@krishna.dk
Layout: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund mail@ananta.dk
Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th, 2720 Vanløse Tlf.: 59271930
Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119
Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne. Kontakt redaktionen for næste deadline.

Srila Prabhupada taler ud

Det fuldkomne syn, 2

Dette er anden del af en forelæsning, som Srila Prabhupada gav den 18. april 1975 over et vers i Srimad-Bhagavatam (1.7.6). Han forklarede, hvordan forfatteren til den vediske litteratur, Srila Vyasadeva, blev ledt af et direkte syn af den Absolutte Sandhed, hvorved han kunne give sit endelige bidrag til menneskehedens viden. Foredraget blev første gang bragt i trykt form i Back to Godhead, september 1989.

(Fortsat fra sidste nummer)

Jeg er en åndelig sjæl, og jeg tilhører ikke disse materielle kvaliteter. Ikke desto mindre tror jeg, at jeg er et produkt af den materielle natur. Man kan ikke sætte sig ud over disse tre *gunaer*: *sattva-guna*, *rajo-guna*, *tamo-guna* eller en blanding af dem. Der er 8.400.000 arter af levende væsener [der eksisterer] under indtryk af, at "Jeg er en hund," "Jeg er en plante," "Jeg er en fisk," "Jeg er en myg," "Jeg er et menneske," "Jeg er en halvgud," "Jeg er en tiger," "Jeg er inder," "Jeg er amerikaner" osv. På denne måde er der 8.400.000 forskellige slags identifikationer. Derfor finder vi så mange livsformer. Dette er alt sammen *mayas* virksomhed for at holde os fanget under et bestemt indtryk. Vi arbejder under et bestemt indtryk og skaber en ny situation og får derpå en anden krop.

Hvis jeg skaber en situation som en hunds i dette liv, vil jeg i mit næste liv få en hunds krop, det er alt. Eller hvis jeg skaber en situation som en halvguds, kan jeg komme til de himmelske planeter. Men hvis jeg skaber en situation som en evig tjener af Krishna, kommer jeg til Krishna. Det er ønskeligt. Dette er formålet med Krishna-bevidstheds-bevægelsen. Skab ikke en situation, at "Jeg er dit" eller "Jeg er dat." Skab blot denne situation: "Jeg forstår til fulde, at jeg har intet andet at gøre end at avancere i Krishna-bevidsthed, og min eneste pligt er at tjene Krishna." Dette er eftertragtelsesværdigt.

Hvordan man kan opnå denne position, beskrives i dagens vers: *anarthopasamam saksad bhakti-yogam adhoksaje*. Dette er midlet: Alle unødvendige ting kan fjernes med hengiven tjeneste til den Højeste Herre.

Men så længe jeg tænker: "Jeg er dit," eller "Jeg er dat," er jeg stadig i illusion. At tro, at "Jeg er en stor *gosvami*," eller "Jeg er en stor *brahmana*," er også en *anartha*. Den virkelige *gosvami* er ham, der er herre over sine sanser. Vi er nødt til at beherske vores sanser og identificere os selv rigtigt. Vi bør tænke: "Jeg tilhører intet af denne materielle besmittelse, men jeg er en evig tjener af Krishna." Det kaldes selvrealisering eller *mukti*.

I *Srimad-Bhagavatam* (2.10.6) gives definitionen på *mukti*: *muktir hitvanyatha rupam svarupena vyavasthitih*. *Anyatha rupam* betyder, at jeg identificerer mig selv som det ene og det andet: "Jeg er amerikaner," "Jeg er inder," "Jeg er en *brahmana*," "Jeg er en *gosvami*." Nej. Disse er alle *anarthaer*, uønskede. Vi lever under en forkert opfattelse. Derfor står der skrevet: *hitvanyatha rupam* – at opgive det forkerte indtryk. Og *svarupena vyavasthitih* betyder "situeret i sin oprindelige position." Det kaldes *mukti*. *Mukti* betyder intet andet. Dette er definitionen på *mukti*. Man holder sig selv i sin oprindelige position.

Så vores oprindelige position er, at vi er uadskillelige dele af Krishnas krop. *Brahmanaerne* er Krishnas mund, og *ksatriyaerne* er Krishnas arme. *Vaisyaerne* er Krishnas mave, og *sudraerne* er Krishnas ben. Derfor må man ikke hade nogen. Krishna er *advaya*, absolut. Almindeligvis ser vi en forskel på hovedet og benet. Benet er mindre vigtigt. Hovedet er mere vigtigt. Men en hvilken som helst del af Krishna er lige så vigtig som nogen anden del. Så hvis man når til forståelsen af, at man er en uadskillelig del af Krishna, er der ingen forskel, uanset om man handler som Krishnas ben eller Krishnas hoved.

Her i den materielle verden misforstår vi det, at fordi jeg er hovedet [en *brahmana*], kan jeg hade benene [*sudraerne*]. Men hvorfor skulle vi tænke sådan? Vi ofrer først *tulasi* og blomster til Krishnas ben, ikke til hovedet. *Bhakti-yoga* begynder fra Krishnas lotusfødder. Så hvordan kan man sige,

at Krishnas ben er ringere end Hans hoved? En sådan misforståelse kaldes en *anartha*.

Hvis vi påbegynder *bhakti-yogaens* proces, går disse *anarthaer* væk. Derfor anbefales det her i *Srimad-Bhagavatam* (1.7.6), *anarthopasamam saksad bhakti-yogam adhoksaje*: Hvis vi engagerer os i transcendental kærlighedstjeneste til Adhoksaja, den Højeste Person, der ligger uden for vores sanseopfattelse, er det slut med vores *anarthaer*.

Når det er slut med ens *anarthaer*, og man ser hvert eneste levende væsen som en uadskillelig del af Krishna, kaldes dette virkelig Brahman-erkendelse. Alle er vi uadskillelige dele af Krishna. Så vi må engagere os selv i ikke blot Krishnas tjeneste, men også forsøge at engagere andre, for de er på samme måde uadskillelige dele af Krishna. Hvorfor skulle vi udelukke dem? Det er *vaisnavisme*, det er Krishna-bevidsthed, og det er Caitanya Mahaprabhus mission.

Denne mission skal startes fra Indien. Især indere har muligheden for at lære disse vediske *sastraer* [skrifter], blive selvrealiserede og introducere denne Krishna-bevidsthed over hele verden. Det er Caitanya Mahaprabhus mission.

Så hver eneste *vaisnavas* pligt er at gøre sit liv fuldkomment ved at forstå sin virkelige position og derefter prædike. Alle mennesker over hele verden er *ajanatah*. *Ajanatah* betyder, at de intet ved. De er stolte, og de tror, at materielt fremskridt er livets fuldkommenhed. Nej, det er ikke fuldkommenhed. Fuldkommenhed er *muktir… sva-rupena vyavasthitih* – at være situeret i sin egen oprindelige position.

Det kan gøres overalt. *Bhakti-yoga* kan praktiseres hvor som helst i verden, som vi har erfaret det i praksis. Hvad er *bhakti-yoga*? Den første ting at gøre er *sravanam*: Man skal høre. Høre om hvem? Om Visnu. Ikke om en masse vrøvl. Man skal høre om Krishna. Ham kan man høre om hvor som helst. Det står ikke specielt omtalt, at man skal lytte på det ene eller det andet sted. Man kan lytte hvor som helst. Men på et helligt sted som Vrindavana har det en særlig effekt at lytte. Så her er vi ved at etablere dette tempel, og I udlændinge har fattet en vis interesse for det. Så kom fast til dette tempel og hør om Krishna. Få jeres *anarthaer* væk.

Nu om dage er alt, der bliver gjort, en *anartha*, uden mening. Men hvis vi siger dette, vil folk kritisere os tilbage: "Hvorfor bruger I biler? Hvorfor bruger I flyvemaskiner?" Men vores princip er, at vi kan bruge enhver såkaldt *anartha* i Krishnas tjeneste. Folk har skabt en form for *anartha*, men vi kan engagere selv denne *anartha* i Krishnas tjeneste og gøre den meningsfuld. Det er vores opgave.

Så det kræver tid at fjerne alle *anarthaer*. Vi er bebyrdet med så mange unødvendige ting. Igennem *bhakti-yoga* vil vores såkaldte livsnødvendigheder mindskes. *Anarthopasamam*. Selv om vi kører i biler, tror vi ikke, at de er uundværlige. Men de, der er fanget i den nuværende civilisation, tror, at biler er uundværlige. Det er forskellen.

Vores princip er, at siden vi skal til USA, hvorfor skulle vi så ikke tage flyvemaskinen? Hvor skulle vi spilde vores tid? Så vi er ikke imod materielt fremskridt. Men vi advarer blot imod, at man ikke glemmer Krishna til fordel for materielt fremskridt. Dette er Krishna-bevidsthed. Vi forsøger ikke at afholde jer fra det, men når I har opfundet noget materielt, så brug det for Krishna. Vær ikke knyttet til bilen, men brug den til at komme hurtigt frem for at prædike, det er alt. Dette er påkrævet, og dette er Rupa Gosvamis råd. Lad være med at dø for at have en bil. Men hvis man får muligheden for at komme hurtigere frem end ved at gå, bør man benytte sig af den. Dette er nødvendigt. Alting bør engageres i Krishnas tjeneste.

Dette kaldes *yukta-vairagya*, der er forskelligt fra *phalgu-vairagya*, der betyder at tro, at fordi noget er materielt, er det falsk og må derfor forkastes. Nej, det har et forhold til Krishna. Det skal man se. Hvad er denne bil? Er den materiel. Hvor har de fået metallet, jernet, træet – alting – fra? Det har de fået fra Krishna. Derfor har det et forhold til Krishna. Og når det bliver fremstillet, så brug det for Krishna. Det er *yukta-vairagya*. Vi hader ingen af det materielle fremskridts frembringelser. Vi kan bruge alting i Krishnas tjeneste. Det eneste, vi prædiker, er: "Glem ikke Krishna." Det er vores opgave. Og hvis man har et særligt talent, så brug det for Krishna.

Hvis I engagerer jer i *bhakti-yogam adhoksaje*, vil *anarthaerne*, de ting, der ikke er ønskede, eller verdens problemer, mindskes. Folk ved ikke dette. Derfor er vi nødt til at lære dem det. Det er formålet med Krishnabevidstheds-bevægelsen.

Mange tak. ॐ

Vedaerne

Af Amogha-drik Krishna Dasa

Et kik på de forskellige vediske skrifter i lys af Srila Prabhupadas forfatterskab.

Hvad er Vedaerne? De fleste traditionelle tilhængere såvel som akademikere er enige om følgende:

1. Betegnelsen 'Vedaerne' udspringer fra ordet *veda*, der betyder 'viden' eller 'kundskab' og kan føres tilbage til roden *vid*, der betyder 'at vide' på sanskrit.
2. Vedaerne repræsenterer en enormt indflydelsesrig visdomskultur fra Oldtiden med en mundtlig tradition af overlevering fra mester til discipel.

Amogha-drik Krishna Dasa

Der er dog uenighed om følgende spørgsmål:

1. Hvilke skrifter kan kaldes vediske?
2. Er Vedaerne evige, åbenbarede skrifter af Guddommelig oprindelse eller ej?
3. Hvad er forholdet imellem den klassiske (*sruti*) og den folkelige (*smrti*) sanskritlitteratur?

Hvilke skrifter er vediske?

Vaisnavaernes opfattelse af, hvilke skrifter kan kaldes vediske, er blevet etableret af Madhvacarya, en af de største vediske læremestre (*acaryaer*) nogensinde. Han citerer i sin kommentar til *Vedanta-sutra* (2.1.6) følgende vers fra *Bhavisya Purana*:

"*Rg Veda*, *Yajur Veda*, *Sama Veda*, *Atharva Veda*, *Mahabharata*, *Pancaratra* samt den oprindelige *Ramayana* betragtes alle som vedisk litteratur. *Puranaerne* (såsom *Brahma-vaivarta Puraṇa*, *Naradiya Puraṇa*, *Visnu Puraṇa* og *Bhagavata Puraṇa*) er specielt bestemt for *vaisnavaerne* og er også vedisk litteratur. Som sådan er alt, der bliver talt i *Puranaerne*, *Mahabharata* og *Ramayana*, selvindlysende. Der er intet behov for fortolkninger. *Bhagavad-gita* er også en del af *Mahabharata*, hvorfor alle *Bhagavad-gitas* udsagn er selvindlysende. Der er intet behov for fortolkning. Hvis vi alligevel kommer med vores egne fortolkninger, vil hele den vediske litteraturs autoritet gå tabt."[1]

Det er værd at bemærke, at '*veda*' i udgangspunktet ikke henviser til et bestemt forfatterskab eller samling af skrifter (kanon). Ordet betyder simpelthen kundskab eller viden. Skrifterne lærer os, at kundskab eller vedisk viden er noget, der bliver "set", ikke forfattet, af forskellige vediske *rsier*, der i kraft af deres rene hjerter modtager forskellige vediske *mantraer*, der senere danner udgangspunktet for *Veda*-litteraturen. Opnåelse af viden er med andre ord en nedadstigende proces (*avaroha-pantha*), hvor man modtager viden gennem åbenbaring, ikke en opadstigende proces (*aroha-pantha*) af empirisk forskningsarbejde. Som *Svetasvatara Upanisad* (6.23) proklamerer: "Til de store sjæle, der har ubetinget tro på både Herren og den åndelige mester, bliver alle den vediske kundskabs betydninger automatisk åbenbaret."

I særdeleshed er *vaisnavismen* parat til at acceptere enhver litteratur, der tjener Vedaernes sande formål i overensstemmelse med skrifternes doktriner. Som Satsvarupa Dasa Gosvami udtrykker det:

”Under alle omstændigheder må et skrift for at blive accepteret som vedisk bibeholde samme formål som den oprindelige vediske litteratur. De vediske skrifter (*sastra*) udgør en harmonisk helhed med en harmonisk konklusion (*siddhanta*). Følgelig kan vi godtage ethvert værk, der udtrykker den vediske *siddhanta* uden at ændre dens betydning, selv om værket ikke er et af de originale skrifter. Den vediske tradition kræver i virkeligheden yderligere autoritative værker, som udtrykker det vediske budskab i overensstemmelse med tid og sted. For at være ægte må disse tillæg til den vediske litteratur dog være i nøje overensstemmelse med Vedaernes, *Puranaernes* og *Vedanta-sutras* doktriner.”[2]

“ Den mundtlige overlevering af de fire Vedaer har ifølge traditionen foregået siden tidernes morgen, da folk ikke havde behov for skriftsprog på grund af deres skarpe hukommelse. ”

Den evige, guddommelige Veda

Angående Vedaernes guddommelighed giver *Bhagavad-gita* (3.15) os følgende information: ”Vedaerne manifesteres direkte fra den ufejlbarlige Guddommens Højeste Personlighed.” Og *Gopala Tapani Upanisad* (1.24) fastslår: ”Det var Krishna, der i begyndelsen underviste Brahma i vedisk viden og udbredte vedisk viden i fortiden.” Satsvarupa Dasa Gosvami forklarer i den forbindelse, at den vediske viden ”...betragtes som evig, men fordi det materielle kosmos er i konstant forandring, må den vediske viden bestandigt etableres på ny. Selv om det materielle kosmos også betragtes som evigt, gennemgår det også stadier af skabelse, vedligeholdelse og ødelæggelse. Tidligere blev Vedaerne videregivet mundtligt, men senere samlede den lærde Vyasadeva alle de Vediske *sastraer* i skreven form.”[3]

Den mundtlige overlevering af de fire Vedaer har ifølge traditionen foregået siden tidernes morgen, da folk ikke havde behov for skriftsprog på grund af deres skarpe hukommelse. I sin bog “India – What can it teach us?” (s.93) giver Max Müller en redegørelse for, hvordan en person bliver optrænet som en *brahmana* i *Rg Veda*. Drengene i denne tradition lever i *guruens* skole i 8 år for at lære 10 bøger, der sammenregnet udgør næsten 30.000 verslinjer på 32 stavelser hver. Ved hjælp af et meget disciplineret træningsprogram bliver de i stand til at kunne gengive disse tusindvis af vers fra hukommelsen, komplet ned til den mindste stavelse inklusive den vediske sanskrits særlige accenter.

Den nedskrevne Veda

Lad os tage en kig på den nedskrevne Vedalitteratur.

1. De fire Vedaer: *Rg*, *Sama*, *Yajur* og *Atharva*, der har de fire underafdelinger *Samhita*, *Brahmana*, *Aranyaka* og *Upanisad* (hvoraf de 11 vigtigste er *Isa*, *Kena*, *Katha*, *Prasna*, *Mundaka*, *Mandukya*, *Taittiriya*, *Aitareya*, *Candogya*, *Brihadaranyaka* og *Svetasvatara Upanisad*).
2. De seks *Vedangaer*: *Siksa* (udtale), *Canda* (poetisk versmål), *Nirukta* (etymologi og leksikologi), *Vyakarana* (grammatik), *Kalpa* (ritual) og *Jyotisa* (astronomi og astrologi). De første to lærer, hvordan man taler Vedaerne, de næste to giver betydningen af Vedaerne, og de sidste to lærer, hvordan man praktiserer Vedaerne. *Kalpa* er indelt i fire *sutraer*: *Srauta* (kollektive ritualer), *Grihya* (familieritualer), *Dharma* (pligter ifølge *varnasrama*) og Sulba (alterkonstruktion og matematik).
3. De atten *Puranaer*: seks i godhedens kva-

litet (*Visnu*, *Narada*, *Bhagavata*, *Garuda*, *Padma* og *Varaha*), seks i lidenskabens kvalitet (*Brahmanda*, *Brahma-vaivarta*, *Markandeya*, *Bhavisya*, *Vamana* og *Brahma*) og seks i uvidenhedens kvalitet (*Matsya*, *Kurma*, *Linga*, *Siva*, *Skanda* og *Agni*).

4. De to *Itihasaer*: *Mahabharata* og *Ramayana*.
5. De tyve *Smrtier* skrevet af Manu, Atri, Visnu, Harita, Yajnavalkya, Usana, Angira, Yama, Apastambha, Sanivarta, Katyayana, Brhaspati, Parasara, Vyasa, Sankha, Likhita, Daksa, Gautama, Satatapa og Vasistha. Der findes også *Upa-smrtier* af Narada, Pulaha, Garga, Pulastya, Saunaka, Kratu, Baudhayana, Jatukarna, Vishvamitra, Pitamaha, Jabali, Skanda, Kasyapa, Vyasa, Sanatkumara, Janaka, Vasista, Bharadvaja og andre.[4]
6. De seks *Darsanaer*: *Nyaya* (logik), *Vaisesika* (atomteori), *Sankhya* (analyse af stof og ånd), *Yoga* (selverkendelsens disciplin), *Karma-mimamsa* (videnskaben om handlingernes resultater) og *Vedanta* (Gudserkendelsens videnskab). Disse kaldes *astik*-filosofier, fordi de alle anerkender Vedaerne som autoritet i modsætning til carvakaernes, buddhisternes og jainisternes *nastik*-filosofier, der forkaster Vedaerne.[5]
7. De fire *Upa-vedaer*: *Ayur* (lægevidenskab), *Gandharva* (æstetiske fag som musik, dans og poesi), *Dhanur* (kampsport) og *Sthapatya* (arkitektur).
8. De 64 tantriske skrifter. De blev talt af Siva til Devi og er opdelt i kategorierne *Vaisnava*, *Saiva* og *Sakti* samt *Agama*, *Yamala* og *Tantra*.
9. De 108 *Pancaratra Agamaer*. De blev talt af Herren Visnu til Brahma og er opdelt i hovedkategorierne *Vaisnava*, *Saiva* og *Sakti*, hvoraf *Narada Pancaratra* inden for *vaisnavismen* er den, der giver os instruktioner i Deitets-tilbedelse.
10. Der findes også mange andre afdelinger af viden såsom politisk administration (*artha-sastra*), håndværkskunst (*silpa-sastra*), de 64 *kalaer* (omtalt i *Srimad-Bhagavatam* 10.45.35-36) og jordbrug (*krsi-sastra*).

Nogle af disse kategorier opererer med underafdelinger, der i visse tilfælde tæller hundreder af vedhæftede skrifter som for eksempel de fire Vedaers *Samhita*-, *Brahmana*-, *Aryanaka* og *Upanisad*-skrifter, der oprindeligt hver skulle have bestået af 1130 tekster, men nu kun tæller henholdsvis 11, 18, 7 og 220 skrifter.[6] På lignende vis er mange af skrifterne, der er nævnt i denne liste, ikke længere tilgængelige.

Sruti eller smrti?

Et argument imod, at de fire vediske "*sruti*-skrifter" er mere betydningsfulde end "*smrti*-skrifterne", får vi i det følgende udsagn fra *Mundaka Upanisad* (1.1.4-5):

"Der findes to typer uddannelsessystem. Et af dem omhandler transcendental kundskab [*para vidya*] og det andet materiel kundskab [*apara vidya*]. Alle Vedaerne – *Rg Veda*, *Yajur Veda*, *Sama Veda* og *Atharva Veda* sammen med deres tillæg *siksa*, *kalpa*, *vyakarana*, *nirukta*, *canda* og *jyotisa* – tilhører det lavere system af materiel kundskab [*apara vidya*]. Med *para vidya* kan man forstå *aksara* – Brahman eller den Absolutte Sandhed." Srila Prabhupada forklarer, at "for så vidt angår den vediske litteratur bliver *Vedanta-sutra* accepteret som *para vidya*. *Srimad-Bhagavatam* er en forklaring af denne *para vidya*," og "…ethvert skrift, der giver information om den åndelige verden, åndeligt liv, åndelig identitet og den åndelige sjæl, kaldes *para vidya*."[7]

De fire Vedaer har verdslig status, fordi de hovedsageligt beskæftiger sig med at tilfredsstille halvguderne og give en harmonisk tilværelse i dette liv og det næste. Dette kaldes *karma-kanda* religion. De vedhæftede *Upanisader* fokuserer på opnåelse af kundskab om sjælens transcendentale situation (*brahman*) hinsides den materielle illusion. Dette kaldes *jnana-*

kanda religion. Eftersom det levende væsens højeste åndelige aktivitet (*bhakti-yoga*) ikke bliver forklaret til fulde i skrifternes *karma-kanda* og *jnana-kanda* afdelinger, bliver man nødt til at opsøge de supplerende vediske tekster for at finde *upasana-kanda*, den teistiske essens. Som Steven Rosen forklarer det i *Essential Hinduism*:

"Selv om dette højeste mål kun blev omtalt i vage termer i de tidligste vediske tekster, blev denne sandhed fremmanet af den senere tradition."[8]

Dette bringer os til nødvendigheden af de supplerende vediske skrifter.

> "Hvis betydningen af de urgamle vediske tekster begyndte at gå tabt i havet af ritualisme selv for de præster og vismænd, der brugte dem i svunden fortid, hvad håb er der så for, at vi kan forstå deres betydning i dag?"

Den femte Veda

En analogi, der forklarer, hvordan de fire Vedaer naturligt sameksisterer med *Puranaerne* og *Itihasaerne*, er sammenligningen med håndens fem fingre. Den femte finger er ikke et øre eller en næse. Den er en finger af samme natur som håndens fire andre fingre. Så *Itihasaerne* og *Puranaerne* er den femte Veda, der er vedisk af natur, ligesom de andre Vedaer er det. Ifølge *Candogya Upanisad*: "*Rg*, *Yajur*, *Sama* og *Atharva* er navnene på de fire *Vedaer*. *Itihasaerne* og *Puranaerne* er den femte *Veda*."[9]

Forskellen er, at *Puranaerne* ikke som *Rg-veda* kræver at blive "båndoptaget" gennem flere års udenadslære under streng disciplin, hvilket selv kun få indiskfødte *brahmanaer* er i stand til at gøre i dag. Medens *sruti*-skrifterne er skrevet på det klassiske sanskrit (*vaidika*), der kun kan bruges til ritualer, er *smrti*-skrifterne skrevet på det folkelige sanskrit (*laukika*), der kan bruges i den daglige tale. Med andre ord er der lagt op til, at *smrti*-litteraturen skal udbredes frit og bruges til at kommunikere med, medens *sruti*-litteraturen spiller en mere esoterisk rolle.

Midt i deres ritualisme har mange vediske præster glemt essensen, hvilket indologerne har bemærket. A.L. Basham, en af de kendteste akademiske autoriteter inden for hinduisme, var chokeret over at opdage, at de vediske præster tilsyneladende var ligeglade med betydningen bag ordene: "Vældig få traditionelle *panditaer* [lærde] havde i gamle dage, selv om de huskede *Rg-veda* perfekt, mere end blot en svag anelse om, hvad den betød."[10]

Hvis betydningen af de urgamle vediske tekster begyndte at gå tabt i havet af ritualisme selv for de præster og vismænd, der brugte dem i svunden fortid, hvad håb er der så for, at vi kan forstå deres betydning i dag? Skrifterne fastslår derfor, at de fire Vedaer er ikke nok. Vi har brug for den femte Veda til at give essensen eller selve betydningen af den vediske tradition til folk generelt.

Som det bliver sagt af Siva i *Narada Purana*: "O Parvati, jeg anser *Puranaerne* og *Itihasaerne* for vigtigere end Vedaerne, for i disse ældgamle værker bliver uanset hvilke sandheder, der bliver fremlagt i Vedaerne, og en hel del mere også forklaret."[11]

Og *Skanda Purana* erklærer: "O du bedste blandt de to gange fødte, *Puranaernes* budskab er uforanderligt ligesom Vedaernes. Vedaerne har alle helt sikkert søgt tilflugt i *Puranaerne*. *Veda*-kundskaben frygter, at ukvalificerede folk vil læse hende og forvrænge hendes betydning. Det, der ikke findes i Vedaerne, findes i *smrti*-skrifterne [her refereres der til *Vedangaerne*]. Det, som ikke findes der, findes i *Puranaerne*. De, som tilmed kender Vedaerne, *Vedangaerne* og *Upanisaderne*, er ikke lærde, hvis de ikke kender *Puranaerne*."[12]

Prabhupadas bøger	Deres vediske betydning
Srimad-Bhagavatam	Den vigtigste blandt de 18 Puranaer. Forfatterens egen konkludering af Vedanta-sutra. Kronen på værket af Vyasadevas skrifter.
Bhagavad-gita	Indgangen til at forstå Vedaerne. Essensen af Upanisaderne.
Sri Isopanisad	Den vigtigste blandt de 108 Upanisader.
Nectar of Devotion	Et studie over Rupa Gosvamis Bhakti-rasamrta-sindhu, der er en kommentar til Narada-Pancaratra, den vigtigste blandt de 108 Pancaratraer.
Caitanya-caritamrta	Den vigtigste bog i Caitanya-litteraturen

Prabhupadas bøger: essensen af Vedaerne

Der er god grund til, at Srila Prabhupada generelt bad ISKCON's medlemmer studere hans bøger i stedet for at læse anden vedisk litteratur. For en hengiven, der begynder at læse andre tekster uden grundigt kendskab til Prabhupadas bøger, opstår der nemlig tit forvirring over skriftlige udsagn, der tilsyneladende er i modstrid med, hvad der bliver sagt i Prabhupadas bøger.

Det er dog ikke tilfældet, at hvad der bliver sagt i andre vediske skrifter, på nogen måde anfægter det, der står i Prabhupadas bøger, for Prabhupada gav os de mest autoritative blandt de vediske skrifter. Allerede på Caitanya Mahaprabhus tid var *Bhagavad-gita* og *Srimad-Bhagavatam* de to skrifter, der blev refereret til af *vaisnavaerne* som de vigtigste vediske vidnesbyrd. Og det vigtigste værk inden for litteraturen, der blev skrevet på Caitanyas tid, er *Caitanya-caritamrta*. *Bhakti-rasamrita-sindhu*, som blev oversat af Prabhupada under titlen "Nectar of Devotion", bliver på lignende måde betragtet som en af *Gaudiya-vaisnavaernes* vigtigste tekster, fordi den redegør for Deitiets-tilbedelse ifølge *Narada Pancaratra*, der ifølge vore *acaryaer* er absolut nødvendig for menneskenes åndelige fremskridt i denne tidsalder.

Endvidere citerer Prabhupada i sine kommentarer tit fra de elleve bøger, der bliver anset for at være de vigtigste blandt *Upanisaderne*. Og han skrev en kommentar til *Sri Isopanisad*, der topper listen over de vigtigste *Upanisader*. Af dette kan vi forstå, at Prabhupada gav os det bedste, som Vedaerne har at byde på. Når vi studerer Prabhupadas bøger, studerer vi med andre ord essensen af den vediske litteratur. ॐ

Fodnoter

1 A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, *Caitanya-caritamrta*, *Madhya* 6.137 (kommentar).

2 Satsvarupa Dasa Gosvami, 1977, "Vedisk filosofi og religion", s.13.

3 Satsvarupa Dasa Gosvami, 1977, "Vedisk filosofi og religion" (s.17).

4 Stephen Knapp, "A Complete Review of Vedic Literature and the Knowledge Within."

5 Suhotra Swami, "Den vediske filosofis seks systemer."

6 Jiva Gosvami, *Tattva-sandarbha*, der diskuterer *Kurma Purana* 52.19-20.

7 A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, *Caitanya-caritamrta*, *Madhya* 19.17 (kommentar)

8 Steven Rosen, 2006, "Essential Hinduism", s.60.

9 *nama va rg-vedo yajur-vedah sama-veda atharvanas caturtha itihasa-puranah pancamo vedanam vedah* (*Candogya Up*. 7.1.4).

10 Steven Rosen, 2006, "Essential Hinduism", s.54.

11 Jiva Gosvami, *Tattva-sandarbha*, *Anuccheda* 16.11.

12 *Skanda Purana*, *Prabhasa Khanda*, 2.90-93.

Fra Birkerød via Bali til Krishna i Vanløse
Interview med Madhavasraya Dasa

Af Lalitanatha Dasa

Foran gaskomfuret i templets køkken står en to meter høj mand ved middagstid og laver *kichari* til templets Deiteter, Sri-Sri Gaura-Nitai. Han er klædt i hvid *dhoti*, og overkroppen dækkes halvt af en omsvøbt bomulds-*cadar*, så nogle af hans mange slangetatoveringer stadig kan ses. Det er Madhavasraya Dasa, templets daglige leder. Jeg spurgte ham først på formiddagen, om han havde lyst til at fortælle lidt om sig selv til *Nyt fra Hare Krishnas* læsere. Det ville han godt, men på betingelse af, at det kunne foregå, imens han lavede middag. Templets faste kok er væk et par dage, og kun Madhavasraya er tilbage til at lave middagen, så på grund af de mange andre ting, som en tempelleder har at gøre, var det det eneste tidspunkt, han var til rådighed. Nu fortæller han løs over dampende gryder, imens han svinger med grydeskeen.

Madhavasraya Dasa i køkkenet

Madhavasraya: Jeg blev født i 1972 i Birkerød. Min mor hed Lene og min far Kim, og jeg var enebarn. Mine forældre blev skilt, da jeg var to år, og jeg er vokset op med min mor og stedfar, Mikael, der også var en god far for mig. Jeg blev hurtigt skoletræt og gennemførte kun den almindelige folkeskole, hvorefter jeg blev uddannet som bilmekaniker. Lidt senere gik jeg ind i militæret, hvor jeg var i næsten 7 år som oversergent. Jeg stod lige for at skulle udsendes til eks-Jugoslavien, da jeg sagde op og rejste til Bali, hvor jeg opholdt mig de næste fem år. Jeg fandt ikke længere militæret interessant.

Lalitanatha: Hvorfor Bali?

Madhavasraya: I forbindelse med militæret havde jeg mulighed for uddannelse og skoleophold, og det var derigennem, at jeg kom på en skole på Bali. Der begyndte det så at gå op for mig, at jeg mest af alt spildte min tid i militæret, så jeg opsagde jeg min kontrakt efter tre måneder på skolen og vendte hjem til Danmark. Imidlertid havde jeg fået så megen smag for Bali, at jeg rejste tilbage og fik arbejde som koordinator på Dansk Studiecenter, en slags højskole under Folkeuniversitetet, hvor unge rejselystne mennesker kunne få et skoleophold i udlandet med bl.a. filosofi, psykologi og antropologi under eksotiske himmelstrøg og ordnede forhold.

Mit militærliv havde mest gået ud på at være sammen med vennerne, drikke, bedøve sanserne osv. Det stoppede jeg med efter to år på Bali, for jeg indså, at det slet ikke var sådan, jeg havde lyst til at leve. Jeg havde interessante diskussioner med lærerne på skolen om filosofi og religion, og jeg blev også vegetar. Jeg havde også altid haft en fornemmelse af og tro på Gud eller et eller andet højere.

Lalitanatha: Er du fra en religiøs familie?

Madhavasraya: Overhovedet ikke. Når jeg

som barn spurgte om Gud, fik jeg at vide, at det var en privat ting og ikke noget, man talte om. Gud var noget, man selv definerede i hjertet. Men jeg tænkte meget over tingene. Et eller andet sted havde jeg altid været søgende, men havde bedøvet min søgning med alkohol og andre ting. Nu besøgte jeg Balis hindutempler. Det brugte jeg megen tid på.

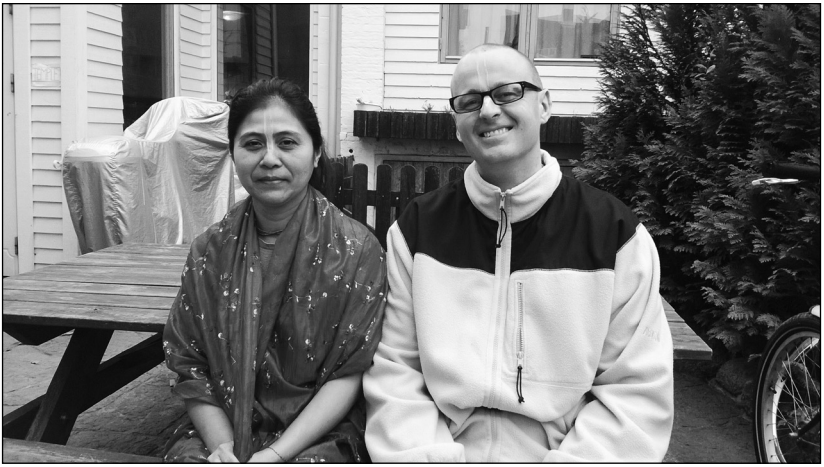

Madhavasraya Dasa med sin kone Madhava Priya Dasi

Jeg husker fra Bali, at nogle venner en dag spurgte mig, hvilken religion jeg havde. Jeg svarede, at jeg ikke havde nogen og ikke rigtig troede på noget. Jeg kunne se i deres øjne, hvordan et lys næsten blev slukket samtidig med, at de syntes, at hvor var det synd for mig.

Lalitanatha: Bali må have været overvældende, for der er vel religion overalt?

Madhavasraya: Alle tror på Gud. Ja, alle tilbeder faktisk Visnu i form af Surya-Narayana [Visnu som solguden]. Det vidste jeg selvfølgelig ikke ret meget om, og det gjorde de egentlig heller ikke. Det er lidt udefineret på Bali, men man skal tro på Gud. Så jeg brugte en masse tid i templerne, tænkte en masse og talte med filosofilærerne på skolen.

Jeg havde egentlig besluttet mig for at blive på Bali for altid og havde lejet mig et lille hus der, men det hele ændrede sig med terrorbomberne i 2002.

Lalitanatha: Jeg husker noget om en bombe på et diskotek. Var du der?

Madhavasraya: Ikke, da bomben sprang, men ellers var jeg midt i det. Der blev sprængt en kæmpestor bilbombe foran ikke kun et diskotek, men flere – ja, det var nærmest en hel gade, der blev ryddet. Det var lige midt i det område, hvor turisterne kom. 300 blev dræbt, deriblandt tre danskere, der alle var mine elever. Jeg var med til at søge efter overlevende og identificere de døde, og jeg var inde at se det hele. Det var som en krigszone. Man kan prøve at forestille sig, at man den ene dag går ned ad Strøget, og den næste dag ligger alt i ruiner og er udbrændt med et kæmpe bombekrater midt på Strøget. Sådan var det. Det var virkelig rystende, at ødelæggelserne var så store.

En ting var slående. Da jeg kom for at lede efter mine elever, var alt spærret af. Man kunne ikke komme ind på diskotekerne, og politiet undersøgte alt for DNA, tænder, rester af lig osv. På Bali har alle hjem husaltre, der er klædt ind i stof, og det underlige var, at ingen af alle de mange altre overhovedet var berørt af bomben. Ingen havde kunnet komme ind og rydde op, så nogle af altrene stod bare der midt i brandtomterne. Det var helt surrealistisk. Hvis man forestiller sig et helt udbrændt hus, og midt i det står der et fint alter, helt uberørt. Selv nu, når jeg taler om det, er det, så hårene rejser sig på kroppen.

Jeg var altså ude og lede efter vores elever og kom også rundt på hospitalerne og de interimistiske lighuse. Det var voldsomt. Der var legemsdele, ben, arme og halve kroppe overalt. Forestil dig at gå rundt, mens fluerne summer, og ligene sveder, så man glider i fedtet på gulvet. Det var helt surrealistisk, ligesom at se en teg-

nefilm, men samtidig virkeligt. Jeg kunne se, at disse kroppe bare var kødaffald, og de personer, der havde været i dem, var væk. ”Disse personer er her ikke mere, de er ligesom blevet blæst ud af kroppen.” Det var en tydelig fornemmelse – ikke af mig selv og ikke af, at jeg ikke selv var kroppen, men jeg kunne forstå, at disse personer ikke havde været kroppen, men blot havde været i kroppen.

Jeg var i chok og dybt rystet. Men det var også en gavnlig oplevelse. Jeg følte mig meget benovet. Dette var så stort, at jeg ikke forstod det. Jeg blev endnu mere seriøs med at komme i templerne.

Bomben afsluttede mit ophold på Bali, for skolen måtte lukke, fordi Udenrigsministeriet frarådede alle danskere at tage til Bali. Jeg blev tilbudt arbejde i Vietnam og var der et halvt år, men det var slet ikke mig. Jeg var stadig helt ved siden af mig selv oven på den oplevelse. Det var meget traumatisk, men det var især det med de altre, der ikke var blevet rørt, som blev ved med at vende tilbage til mig, og alle de mange kroppe uden sjæle.

Jeg sagde mit job op og vendte hjem til Danmark. Efter nogle småjobs begyndte jeg at arbejde som sikkerhedsvagt i lufthavnen. Og jeg begyndte at meditere. Jeg ville side på stranden og recitere OM. Det var ret kedeligt, men jeg havde på fornemmelsen, at jeg måtte gøre et eller andet. Jeg lavede ofringer derhjemme, ligesom de gjorde på Bali, for de balinesiske traditioner var de eneste, jeg kendte. Jeg havde en *japa*-kæde eller rosenkrans, jeg havde købt på Christiania, og den reciterede jeg på derhjemme. Jeg reciterede *gayatri-mantraet*, for det kender alle på Bali, og det bliver sendt over radio og TV tre gange om dagen. Jeg tror, jeg reciterede en runde af det hver dag.

Lalitanatha: Hvordan kom du i kontakt med de hengivne?

Madhavasraya: Det var omkring april 2005. Jeg havde følelsen af, at jeg var i gang med det helt rigtige og ved at få et forhold til Gud osv., men en dag knækkede *japa*-kæden, og alle perlerne røg ud over hele gulvet. Jeg måtte jo så til at finde mig en ny kæde og kom i tanke om, at Govindas restaurant solgte dem. Jeg plejede hver sommer, når jeg var hjemme fra Bali, at spise på Govindas, for jeg var jo vegetar. Men da jeg kom ind til Govindas, var butikken blevet lukket, og kun restauranten var åben. Jeg var sammen med en ven, så vi stillede os i køen for i det mindste at få noget at spise. Vi stod og talte om en *japa*-kæde, og Jes, der stadig kommer her i templet, stod også i køen og overhørte samtalen. Han brød ind og sagde, at vi skulle da bare tage hen i templet og få en. Jeg spurgte forbavset: ”Har I et tempel?” På den måde fik jeg adressen i Vanløse.

Et par uger efter aftalte jeg med en indisk ven at mødes en søndag i templet. Han havde været der flere gange og sagde, at det var virkelig godt. Jeg kom ind til *bhajanaen*, før forelæsningen startede, og jeg blev fuldstændig overvældet. Luften var så tyk af åndelighed, at man kunne skære i den. Jeg satte mig ned på gulvtæppet og så rundt på gulvet. Det var så smukt, og de hengivne var så smukke. Jeg tænkte: ”Hvad er det her for nogle mennesker? Hvad er det her for et sted?”

Forelæsningen startede. Caitanya-candra talte fra *Bhagavad-gita*. Han citerede sanskrit, og jeg havde hele tiden haft lyst til at lære sanskrit, for det bruges meget på Bali. Jeg fik med det samme lyst til at være præcis som de hengivne. Der var *kirtana*, de serverede fantastisk mad, og de ville slet ikke have noget for det. Jeg var helt flov. Jeg kan huske, at Caitanya-candra anbefalede *Bhagavad-gita* under forelæsningen, og jeg fandt ud, at den havde jeg allerede fået på Bali fra skolens bibliotek. Caitanya-candra sad ved siden af mig til søndagsfesten og hørte mig fortælle om min filosofi, og hvordan Gud ikke er en person, men en energi, der gennemstrømmer os alle sammen osv. Da jeg var færdig, sagde han: ”Hvis Gud er den højeste, og du har en form og en personlighed, må Gud så ikke også have det? Ellers er du jo mere end Gud.” Min opfattelse skallede af på stedet. Han havde en pointe der, kunne jeg godt se.

Lige før jeg gik, købte jeg en *japa*-kæde.

Jeg fortalte Caitanya-candra, at jeg reciterede *gayatri-mantraet*, og han sagde, at det var godt nok, men jeg burde også prøve Hare Krishna-*mantraet*. Jeg spurgte, om jeg måtte have lov til at komme igen, og han svarede, at det måtte jeg selvfølgelig gerne. Jeg begyndte med det samme at recitere Hare Krishna-*mantraet*, og jeg kunne næsten ikke vente, til det var søndag igen. Efter en tid spurgte jeg, om jeg ikke måtte få lov til at komme lidt oftere. Snart var jeg der hver søndag og hjalp i køkkenet og tog *prasadam* i løbet af ugen. Jeg fik efterhånden fast tjeneste, bl.a. med at klæde Srila Prabhupada. Jeg var meget taknemmelig over at få lov til at være sammen med de hengivne, og det er jeg stadigvæk. Uden de hengivne er man ingenting.

Lalitanatha: Du var alene, da du kom hjem fra Bali, ikke sandt? Så hvordan kom din balinesiske kone, Madhava Priya Dasi, ind i billedet?

Madhavasraya: Efter at være kommet i templet hen over sommeren i 2005 tog jeg i september tilbage til Bali, hvor jeg mødte hende. Vi havde kendt hinanden perifert, men nu fandt vi ud, at det skulle være mere end det. 14 dage efter var vi gift, for hendes familie ville slet ikke tillade, at vi omgikkes uden at være det. Jeg kom tilbage til Danmark alene, og hun skulle så komme nogle uger senere. Det interessante er, at da jeg kom hjem fra Bali, gav Caitanya-candra kursus i *Bhagavad-gita*, og det gik op for mig, at hvis jeg ikke gik i gang med at recitere 16 runder hver dag, kunne jeg sikkert ikke holde mig Krishna-bevidst, når min kone kom fra Bali.

Madhavasraya Dasa

Siden er det gået slag i slag. Vi søgte beskyttelse hos de hengivne, blev initieret af vores åndelige mester, flyttede gradvist tættere på templet, og for halvandet år siden fik vi mulighed for at flytte ind i templet i et par værelser i kælderen. I december sidste år holdt jeg op med at arbejde og begyndte at gøre tjeneste på fuld tid i templet. Jeg blev *pujari*, hvilket var fantastisk.

Lalitanatha: Så blev du tempelpræsident for trekvart år siden. Hvordan er det?

Madhavasraya: Anderledes end at være *pujari*! Det er godt. Der er meget renselse i det. Det er godt for ens åndelige liv. Man er nødt til at være seriøs. Jeg er glad for det. Der er mange ting, man skal tage stilling til. Man lærer at være utilknyttet og bare gøre sit bedste og være knyttet til tjenesten til Krishna. Det er dejligt at tjene Krishna – sådan er det bare.

Lalitanatha: Hvad skal resten af livet så bruges på?

Madhavasraya: På at tjene Krishna og de hengivne. Jeg kan godt leve sådan her resten af livet, men hvis der kommer en, der kan gøre denne tjeneste bedre end mig, kan jeg også sagtens gøre en anden tjeneste. Men det skal være sammen med de hengivne, og det gør ikke noget, at der er lidt meget at se til. Det har jeg det egentlig godt med. Selv om jeg somme tider føler, at der er lige lovlig meget, er det Krishnas nåde, for min natur er, at jeg ellers helt sikkert bare ville dovne den af. Jeg er meget taknemmelig for at få lov til at være sammen med de hengivne og tjene Krishna. ॐ

Festivaldage i december 2013

I december 2013 fejres bl.a. følgende:

Sri Saranga Thakura

Bortgangsdag søndag den 1.12.

Saranga Thakura levede på Caitanya Mahaprabhus tid i Bengalen i byen Mamagachi og tilbad Herren Krishna på et tilbagetrukket sted ved Ganges. Han ønskede ikke at tage disciple, men blev gentagne gange inspireret af Herren inde fra hjertet til at gøre så. En morgen besluttede han, at den første person, han mødte den dag, ville han acceptere som sin discipel. Han gik ned for at tage bad i Ganges, og mens han badede, flød liget af en ung dreng forbi og rørte hans krop. Drengen, der hed Murari, vågnede med det samme op, og Saranga Thakura accepterede ham som sin discipel. Drengens forældre ønskede naturligt nok deres søn tilbage, men Murari ønskede at blive og tjene sin *guru*. Saranga Thakura blev herefter kendt som Saranga Murari Thakura, fordi han gav livet tilbage til Murari.

Odana sasthi

I begyndelsen af vinteren er der en ceremoni i Jagannatha Puri, Odana-sasthi. Fra den dag bliver en vinterdragt givet til Herren Jagannatha.

Gita-jayanti, Srimad Bhagavad-gitas fremkomstdag

Torsdag den 12.12.

Dagen, hvor *Bhagavad-gita* blev talt. Se side 16 for mere om den nye *Bhagavad-gita*.

Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakura

Bortgangsdag lørdag den 21.12.

Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakura, Srila Prabhupadas åndelige mester, var søn af Srila Bhaktivinoda Thakura. I det 19'ende århundrede drømte Bhaktivinoda Thakura om at starte en verdensomspændende Krishna-bevidst bevægelse og bad til Krishna om at få en søn, der kunne hjælpe ham i hans mission. Denne søn var Bhaktisiddhanta Sarasvati, der blev født den 6. februar 1874 i Jagannatha Puri.

Hans forældre gav ham navnet Bimala Prasada. Bimala Prasada var et vidunderbarn. Som syvårig havde han lært de mere end 700 vers i *Bhagavad-gita* udenad og kunne endda forklare dem. Han lærte sig engelsk ved at låse sig inde i et værelse i tre dage og lære en ordbog udenad, hvilket er en delvis forklaring på hans fabelagtige engelsk. Han beherskede udtryk og et sprog, som selv indfødte englændere ikke kunne hamle op med.

Hans far oplærte ham i at læse korrektur på *vaisnava*-magasinet *Sajjana-tosani*. Sammen med sin far besøgte han mange hellige steder og hørte foredrag med lærde *panditaer*.

Som skoleelev og studerende foretrak Bimala Prasada at læse de bøger, hans far havde skrevet, men han mestrede også megen anden viden. I virkeligheden læste han alt, hvad der var tilgængeligt om enhver slags filosofi. 25 år gammel havde han opnået en imponerende anseelse som lærd i sanskrit, matematik og astronomi og var kendt som forfatter af mange artikler og én bog, *Surya-siddhanta,* en astronomisk afhandling. For denne sidste blev han tildelt titlen Siddhanta Sarasvati og blev æresprofessor ved et universitet i Calcutta.

Da han var 26, bad hans far ham tage indvielse fra den forsagende *vaisnava*-helgen Gaurakisora Dasa Babaji, der rådede ham til "at prædike den Absolutte Sandhed og glemme alt andet." Med Gaurakisoras velsignelser besluttede han at dedikere sin krop, sine tanker og sine ord til Herren Krishnas tjeneste.

Efter sin fars bortgang i 1914 og sin åndelige mesters i 1915 videreførte han Herren Caitanyas mission. Han redigerede *Sajjana-tosani* og startede Bhagwat-pressen i Krishnanagar. I 1918 tog han *sannyasa* og fik navnet Bhaktisiddhanta Sarasvati Goswami Maharaja. Han startede *Gaudiya-matha* med hovedkvarteret *Caitanya Gaudiya-matha* i Sridhama Mayapur, Herren Caitanyas fødested. *Gaudiya-matha* var de næste tyve år en af Indiens førende åndelige drivkræfter med titusinder af

indviede disciple og 64 templer over hele landet.

Srila Bhaktisiddhanta tilpassede de Krishna-bevidste traditioner og principper til det 20'ende århundredes teknologiske og sociale omstændigheder. Traditionelt havde *vaisnavaer* og specielt *sannyasier* undgået tæt befolkede områder og boet på hellige steder som Vrindavana og Mayapur. Selv når de rejste for at prædike, foregik det mest til fods. Men Bhaktisiddhanta havde en anden forståelse. For Krishnas tjeneste kan en *vaisnava* bruge millioner af rupier. Hvorfor skal man forsage noget som helst, hvis alting er Guds energi? Er Gud god, er Hans energier også gode. Materielle ting bør ikke bruges på ens egen sansetilfredsstillelse, men de kan og bør bruges i Krishnas tjeneste.

Derfor inddrog han dygtigt selv den moderne verdens teknologiske frembringelser i Krishnas tjeneste. Han anbragte sine templer og dermed sine disciple midt i de store byer, hvor der var flest mennesker, for at gavne så mange som muligt, og han udnyttede sin tids teknologi til fulde. Han var den første åndelige mester, der tillod sine *sannyasier* at rejse i moderne transportmidler i stedet for til fods. Han så englændernes tilstedeværelse i Indien som et gode, en kanal for Krishna-bevidsthed til resten af verden, og han plejede omgang med dem og havde ved flere lejligheder engelske guvernører som æresgæster ved åbning af templer.

Bogtrykkerkunsten anså han for at være den meste effektive måde at sprede Krishna-bevidsthed over hele verden på. Han var selv forfatter til mange bøger, oversættelser, kommentarer og filosofiske afhandlinger, og han startede tre forlag og trykpresser, der udgav snesevis af bøger og seks journaler på forskellige sprog. Han udgav også en daglig avis, *Nadiya Prakasa.*

Srila Bhaktisiddhanta gik bort den 1. januar 1937 i Jagannatha Puri.

Devananda Pandita

Bortgangsdag lørdag den 28.12.

Devananda Pandita var en professionel *Srimad-Bhagavatam*-recitatør, der under Herren Caitanyas tid omvendte sig til ren hengiven tjeneste. Devananda Pandita plejede at forklare *Srimad-Bhagavatam* upersonalistisk, for da han engang havde krænket Srivasa Thakura, en ren hengiven, kunne han ikke forstå essensen af *Srimad-Bhagavatam*, dvs. kærlighed og hengivenhed til Krishna. Men da Devananda Pandita ved en anden lejlighed gjorde tjeneste til Vakresvara Pandita, en avanceret hengiven, blev Herren Caitanya tilfreds med ham og viste ham vejen til hengivenhed til Krishna.

Mahesh Pandita

Bortgangsdag mandag den 30.12.

Mahesh Pandita var en af de tolv kohyrdedrenge (*gopalaer*), der var Herren Nityanandas nære ledsagere. Han rejste og prædikede med Nityananda Prabhu (se *Sri Caitanya-caritamrta*, *Adi-lila* 11.32.).

Uddharana Datta Thakura

Bortgangsdag mandag den 30.12.

Uddharana Datta Thakura var en anden af Nityananda Prabhus store hengivne. Ifølge Srila Krishnadasa Kaviraja Gosvami var han den 11. af de tolv *gopalaer* eller kohyrdedrenge, der nedsteg sammen med Nityananda. Uddharana Datta Thakura var en inkarnation af kohyrdedrengen Subahu.

Uddharana Datta Thakura fødtes i en velhavende bankierfamilie og var livet igennem en rig og indflydelsesrig godsejer. Han var fra Saptagrama, der senere udviklede sig til Calcutta, og tilhørte *suvarna-vanik*-kasten af guldhandlere og bankierer. Denne kaste var på hans tid dårligt anset, men på grund af Nityananda Prabhus nåde mod *suvarna-vanik*-kasten og specielt imod Uddharana Datta Thakura genvandt kasten sin respektabilitet. Srila Prabhupada skriver en del om dette i *Caitanya-caritamrta*, da han selv havde aner tilbage til Uddharana Datta Thakura.

I Saptagrama er der fortsat et tempel med en seksarmet Deitet af Sri Caitanya Maharabhu, der personligt blev tilbedt af Srila Uddharana Datta Thakura. Srila Prabhupada besøgte dette tempel i sin barndom, og da han i 1967 vendte tilbage til Indien fra Amerika sammen med nogle amerikanske disciple, inviterede templet ham igen på besøg. ॐ

Himmel eller helvede - valget er dit

Af Gaurahari Dasa

I *Bhagavad-gita* benytter Krishna Sig i udstrakt grad af kontraster. Helt i modsætning til den filosofi, der bliver mere og mere fremherskende, og som siger, at der ikke er noget, der er absolut rigtigt og forkert, stiller Krishna igen og igen to alternativer op – et rigtigt og et forkert. Allerede i andet kapitel, hvor Arjuna spørger, hvordan en transcendentalist opfører sig, svarer Krishna på spørgsmålet og forklarer, at den grundlæggende egenskab hos transcendentalisten er, at han har sine sanser under kontrol:

yada samharate cayam
kurmo 'nganiva sarvasah
indriyanindriyarthebhyas
tasya prajna pratisthita

"Den, der kan trække sine sanser tilbage fra sanseobjekterne, ligesom en skilpadde trækker sine lemmer ind i skjoldet, er fast forankret i perfekt bevidsthed." (*Bg*. 2.58)

Gaura Hari Dasa

Derefter går Han over til at forklare, hvordan den betingede sjæl eller ikke-transcendentalisten bliver trukket ned i den "materielle sump" af sine ubeherskede sanser. I resten af kapitel 2 går Krishna frem og tilbage mellem de to positioner og gør det således klart, hvad der er rigtigt eller lykkebringende, og hvad der er forkert eller kilden til al lidelse. Samme teknik anvender Krishna hele vejen igennem. For eksempel i kapitel 3 (tekst 13-20), kapitel 4 (tekst 39–40), kapitel 9 (tekst 11–14) og hele kapitel 16.

Egentlig er det meget enkelt: Enten husker vi Krishna, eller også gør vi det ikke. Husker vi Krishna, er alting ok, men glemmer vi Ham, er vi i den materielle verden med alt, hvad det indebærer. Det, som gør livet kompliceret, er, at vi hele tiden, hvert øjeblik, står over for valget mellem Krishna eller *maya*. Livet kan inddeles i øjeblikke, og hvert øjeblik må vi vælge, om vi vil tænke på Krishna eller *maya*. Vi kan ikke hvile på laurbærrene. Et øjeblik kan vi føle os ekstatiske i hengiven tjeneste, men det forhindrer ikke, at vi det næste kan ryge helt ned i komplet sanselighed. Derfor er det blevet sagt: "Tab ikke modet, selv i din værste stund, og stol ikke på dig selv, selv i din bedste."

Inden for digital teknologi benytter man sig som bekendt af binære talrækker eller lange rækker af ettaller og nuller. Blot ved hjælp af

disse to cifre kan man for eksempel gengive komplekse billeder og lydspor. På tilsvarende måde kan man se hele livet som en uendelig række af valgsituationer, hvor der i hver situation faktisk kun er to valgmuligheder – Krishna eller *maya*.

I overensstemmelse med den analyse kan forskellen på en begynder og en avanceret hengiven beskrives som følger: En begynder vil måske i én valgsituation ud af hundrede vælge Krishna i stedet for *maya*. Når han således en sjælden gang vælger Krishna, er han i det korte øjeblik lige så Krishna-bevidst som nogen, og han bliver ekstatisk. Måske tror han: ”Nu har jeg nået målet, nu er jeg en ren hengiven, en *prema-bhakta*.” Men fordi han er nybegynder, falder han i næste øjeblik ned og bliver som så mange gange før offer for *mayas* tiltrækning. Han prøver måske at opretholde illusionen, at bilde sig selv og andre ind, at han er Krishna-bevidst, men ekstasen, der er et resultat af den direkte kontakt med Krishna, er borte. Ikke borte for evigt, men indtil han næste gang husker Krishna eller med andre ord husker, at han ikke er en nyder, men Krishnas tjener.

En avanceret hengiven vil på den anden side måske i én ud af hundrede valgsituationer vælge *maya* i stedet for Krishna. Ingen andre lægger måske mærke til det, for i næste øjeblik vælger han igen Krishna og kommer på fode igen efter sit momentane fald. Selv er han imidlertid pinligt bevidst om sit fejltrin og angrer dybt. Han føler sig som den laveste blandt de lave, men overraskende nok ødelægger det ikke hans ekstase. Hvorfor ikke? Fordi han ser håndgribelige beviser på, at på trods af, at han har glemt Krishna, har Krishna ikke glemt ham. Han oplever, hvor tilgivende Herren er, hvor villig Herren er til at se gennem fingre med et lille fejltrin og acceptere ham og hans forsøg på at tjene. Når han oplever det, vokser hans kærlighed og taknemmelighed mod Herren endnu mere. Således bliver hans momentane fald indirekte en årsag til hans forøgede kærlighed til Krishna. Som Krishna siger i *Bhagavad-gita*:

api cet suduracaro
bhajante mam ananya bhak
sadhur eva sa mantavyah
samyak vyavasito hi sah

”Selv hvis en hengiven begår den mest afskyelige handling, bør han alligevel betragtes som en helgen, fordi han er korrekt situeret i sin beslutsomhed.” (*Bg*. 9.30)

Imellem de to yderligheder findes der alle mulige niveauer af Krishna-bevidsthed helt afhængigt af, hvor ofte man vælger Krishna i stedet for *maya*.

Det, som er allervigtigst, er, at man altid må være på vej mod Krishna, ikke væk fra Ham. Prabhupada gav et eksempel med en dreng, som flyver med en drage. Drengen har vinde, som han kan bruge til enten at lade dragen flyve højere eller bringe den ned. Der er kun de to muligheder. Bevægelsen er den samme, men effekten er stik modsat. Tilsvarende ser man ikke den store forskel udadtil på transcendentalisten og materialisten. Materialisten arbejder, spiser, sover, parrer sig og forsvarer sig. Han danser, spiller musik og hører om sine helte, og transcendentalisten gør det samme. Der er imidlertid en afgørende forskel på de to. Materialisten gør alting med et ønske om at nyde, mens transcendentalisten gør alting for Krishna. Derfor fører materialistens handlinger ham længere og længere ned i den materielle sump, mens transcendentalistens handlinger fører ham nærmere og nærmere Krishna.

Uanset hvor vi står nu, må vi altid forsøge at komme nærmere Krishna. Livet er dynamisk, ikke statisk. Der findes ikke nogen status quo. Så snart vi holder op med bevidst at stræbe i retning mod Krishna, griber *maya* fat i os og begynder ganske langsomt at trække os ned. Det er, hvad vi for enhver pris må undgå. ”Altid på vej mod Krishna” er den hengivnes motto. Et kinesisk ordsprog siger: ”Selv den længste rejse begynder med det første skridt.” Hvis vi blot fortsætter med at nærme os Krishna mere og mere, skridt for skridt, vil vi en skønne dag nå målet og vende hjem, tilbage til Krishna i den åndelige verden. ॐ

Forskellige slags guruer og deres roller

Af Dandaniti devi dasi

I sidste nummer af Nyt fra Hare Krishna *gav vi definitionen på, hvad en* guru *er ud fra Srila Prabhupadas bøger og de vediske skrifter. Her beskriver vi forskellige kategorier af guruer eller åndelige mestre og deres forskellige roller i vores liv.*

Lad os starte med et relevant vers fra *Sri Caitanya-caritamrtas* første kapitel, *De åndelige mestre*.

vande gurun isa-bhaktan
isam isavatarakan
tat-prakasams ca tac-chaktih
krsna-caitanya-samjnakam

"Jeg frembærer mine respektfulde hyldester til de åndelige mestre, Herrens hengivne, Herrens inkarnationer, Hans fuldstændige dele, Hans energier og den oprindelige Herre, Sri Krsna Caitanya Selv."

Prabhupada kommenterer: "*Gurun* er i flertal, fordi enhver, der giver åndelige instruktioner på basis af de åbenbarede skrifter, accepteres som en åndelig mester." (*Cc. Adi* 1.34)

Grundlæggende er der to typer af åndelige mestre: *Siksa-guru* eller den instruerende åndelige mester og *diksa-guru* eller den initierende åndelige mester. Inden for kategorien af *siksa-guruer* finder man også *vartma-pradarsaka-guruen*, den person, der i begyndelsen peger os i retning af åndeligt liv, samt *caitya-guruen*, Oversjælen eller Herren i hjertet, der vejleder os indefra. Alle disse *guruer* har samme funktion, nemlig at bringe disciplen hjem til Krishna.

"De initierende og de instruerende åndelige mestre er ligeværdige og identiske manifestationer af Krishna, selv om de har forskellige roller. Deres funktion er at lede de betingede sjæle hjem, tilbage til Guddommen." (*Cc. Adi* 1.36).

Guruen, der viser vej

Et eksempel på en *vartma-pradarsaka-guru,* der altså klassificeres som *siksa-guru*, kan være en hengiven, der sælger en bog på gaden til en person, der senere engagerer sig i hengiven tjeneste. Nogle gange sker det, at folk fra en anden religiøs institution siger til en person: "Tag hen til Krishna-templet. De kan give dig svar på dine spørgsmål." Dette er også et eksempel på en *vartma-pradarsaka-guru.* Personen praktiserer måske ikke selv *bhakti-yoga*, men anbefaler alligevel processen for andre.

Et berømt eksempel fra skrifterne er Cintamani, en prostitueret kvinde, der agerede som *siksa-guru* for Bilvamangala Thakura, der senere blev en stor hengiven af Krishna. I bogen *Krsna-karnamrta* fortæller Bilvamangala Thakura sin historie, og Srila Prabhupada kommenterer:

"I begyndelsen af denne bog har han frembåret sine hyldester til sine forskellige *guruer*, og det er værd at lægge mærke til, at han tilbad dem alle i lige høj grad. Den første åndelige mester, der omtales, er Cintamani, der var en af hans instruerende åndelige mestre, fordi hun først anviste ham den åndelige vej. Cintamani var en prostitueret, som Bilvamangala havde et nært forhold til tidligere i sit liv. Hun gav ham inspirationen til at begynde på den hengivne tjenestes vej, og fordi hun overbeviste ham om at opgive material eksistens for at søge efter fuldkommenhed ved at elske Krsna, viste han først sin respekt til hende." (*Cc*. Adi 1.57)

Guruen der giver instruktioner

Siksa-guru er enhver person, der vejleder, giver inspiration og træner os i åndeligt liv. Således kan alle hengivne accepteres som *siksa-guruer*:

Sakala-vaisnava eva guravah: "Alle *vaisnavaer* anses for at være ens *guru*." (Sri Narahari

Sarakara Thakura, *Sri Krsna-bhajanamrta*).

Bhaktivinoda Thakura understreger vigtigheden af *siksa-guruer* med følgende ord:

Sadhake sikhan sadhaner anga-sar: ”Jeg betragter imidlertid de mangfoldige instruerende åndelige mestre (*siksa-guruer*) som endnu vigtigere, for de udviser ubetinget mere barmhjertighed ved at træne de vordende hengivne i alle de essentielle aspekter af praktisk hengiven tjeneste.” (Fra *Sri-Sri Kalyana Kalpataru*)

Guruen i hjertet

Et andet aspekt af *siksa-guruen* er som nævnt Herren i hjertet. Krishna siger i *Bhagavad-gita* (15.15), *sarvasya caham hrdi sannivisto, mattah smrtir jnanam apohanam ca*: ”Jeg befinder Mig i hjertet på alle levende væsener, og fra Mig kommer hukommelse, viden og glemsel.”

Den indviende åndelige mester

Diksa-guruen, den initierende eller indviende åndelig mester, er naturligvis også en instruerende åndelig mester, og normalt vælger man en *diksa-guru* på baggrund af, at denne person er den mest fremtrædende *siksa-guru* i ens liv. Man kan have mange *siksa-guruer*, men kun én initierende åndelig mester:

”En hengiven kan kun have én initierende åndelig mester, fordi det altid forbydes i skrifterne at have mere end én. Der er imidlertid ingen grænse for, hvor mange instruerende åndelige mestre man kan have. I almindelighed bliver den åndelige mester, der til stadighed instruerer en discipel i åndelig videnskab, ens initierende åndelige mester senere hen.” (*Cc. Adi*. 1.35)

diksa-guru-krpa kori mantra-upadesa
koriya dekhan krsna-tattver nirdesa

”Den initierende åndelige mester (*diksa-guru*) viser sin årsagsløse barmhjertighed ved at give sine disciple instruktioner i at fremsige *harinama mantraet*. Ved at gøre dette leder han disciplene i retning af de sandheder, der angår den Højeste Herre, Sri Krsna.” (*Sri-Sri Kalyana Kalpataru*, Bhaktivinoda Thakura)

”Dette er proceduren for initiering. Disciplen må love, at han ikke længere vil begå syndige handlinger – nemlig ulovlig sex, kødspisning, hasardspil og indtagelse af rusmidler. Han lover at udføre den åndelige mesters ordre. Så tager den åndelige mester sig af ham og løfter ham op til åndelig befrielse.” (Cc. Madhya 24.256)

Befriede og ikke-befriede guruer

Guruer kan igen opdeles i to kategorier, nemlig befriede og ikke-befriede sjæle. Både befriede og ikke-befriede personer kan fungere som *guruer*. Det afgørende er, om de følger den åndelige mesters instruktioner og er fuldt engageret i hengiven tjeneste:

”Der er to slags instruerende åndelige mestre. Den ene er en befriet person, der er fuldt optaget af meditation på hengiven tjeneste, og den anden er den, der opvækker disciplens åndelige bevidsthed ved hjælp af relevante instruktioner.” (*Cc. Adi* 1.47)

”En person, der er en befriet *acarya* og *guru*, kan ikke begå fejl, men der er personer, der er mindre kvalificerede eller ikke befriede, men stadig kan fungere som *guru* og *acarya* ved udtrykkeligt at følge discipelrækken.” (Brev fra Srila Prabhupada til Janardana, 26. april 1968)

Princippet om guru-parampara

Princippet i *guru*-discipel-forholdet er, at man ikke kan tilnærme sig Krishna direkte, men kun via Hans hengivne:

Krishna til Arjuna: ”Min kære Partha, den, der hævder at være Min hengivne, er ikke så. Kun en person, der påstår at være en hengiven af Min hengivne, er faktisk Min hengivne.” (*Adi Purana*)

I *Srimad-Bhagavatam* sammenlignes den hengivne tjenestes højeste stade af kærlighed til Gud med en moden frugt:

”Den modne frugt bliver ikke lige pludselig kastet ned fra den højeste planet, Krsnaloka. Tværtimod er den kommet forsigtigt ned gennem discipelrækkens kæde uden ændring eller sammenblanding.” (*SB*. 1.1.3) ॐ

Nye bogudgivelser:
Bhagavad-gita og Hinsides fødsel og død

Af Lalitanatha Dasa

Afslutningen på 2013 byder på to spændende og længe imødesete bogudgivelser: *Bhagavad-gita* og *Hinsides fødsel og død*.

For at tage den sidste først er *Hinsides fødsel og død* en oversættelse af Srila Prabhupadas *Beyond Birth and Death*, en rigtig god introduktionsbog til Krishna-bevidsthed. Den er tidligere udkommet som en del af antologien *Smagen af en anden verden* fra 1979, men det er første gang, at vi har den som en selvstændig bog på dansk. Den bygger på en række foredrag fra New York i 1966, hvor Srila Prabhupada taler over *Bhagavad-gita*s andet og ottende kapitel og er helt ideel til dem, der for første gang stifter bekendtskab med Krishna-bevidsthed. Bogen er på 64 sider.

Men den store udgivelse er selvfølgelig den nye *Bhagavad-gita*. Arbejdet på bogen har været undervejs i mere end et årti, og mange har set frem til dens publicering. Det er den anden danske oversættelse af Srila Prabhupadas *Bhagavad-gita as it is*, som første gang kom i en dansk udgave i 1983. Dengang blev bogen trykt i stort antal og var i 1980'erne og 90'erne en populær bog i mange kredse, der var fascineret af Sri Krishnas udødelige instruktioner til Arjuna for over 5.000 år siden.

At vi nu har valgt at udgive en ny oversættelse og ikke blot genoptrykke udgaven fra 1983, er der flere grunde til. Forklaringen skal hovedsageligt findes i de omstændigheder, som både Srila Prabhupadas første udgave af *Bhagavad-gita* og den første danske oversættelse blev til under. Srila Prabhupada færdiggjorde sin *Bhagavad-gita* i 1967 to år efter, at han var kommet til Amerika fra Indien. De nye amerikanske disciple, der hjalp Srila Prabhupada med at gøre manuskriptet klart til udgivelse, kæmpede med flere vanskeligheder. De, der nedskrev båndoptagelserne af hans dikterede tekst, havde svært ved at forstå hans engelske accent, og hans sanskritreferencer var fremmede for deres ører. Sanskritredaktørerne måtte gøre, hvad de kunne, med et manuskript, der var fyldt med huller og fonetiske tilnærmelser. Alligevel blev deres forsøg på at udgive Srila Prabhupadas bog en succes. The Macmillan Company udgav en forkortet udgave af bogen i 1968 og den første uforkortede udgave i 1972, og siden dengang har Prabhupadas *Bhagavad-gita* været standardudgaven for universitetsstuderende og hengivne af Krishna over hele verden.

Ikke desto mindre havde denne første udgave visse mangler og skønhedsfejl, hvilket Srila Prabhupada var helt klar over. Han bad derfor i det sidste år af sit liv sine nu rutinerede redaktører gennemgå ikke kun *Bhagavad-gita*, men også hans andre bøger, og fjerne de fejl, der havde indsneget sig, før bøgerne blev trykt igen. Som resultat udkom en nyredigeret engelsk udgave af *Bhagavad-gita* i 1983, hvor redaktørerne efter at have arbejdet med Srila Prabhupadas bøger i over 15 år var blevet fortrolige med hans filosofi og sprog, og sanskritredaktørerne var blevet eksperter inden for deres felt. Dette havde sat dem i stand til at finde vej gennem de mange forviklinger i manuskriptet ved at gå tilbage til de samme sanskritkommentarer, som Srila Prabhupada havde brugt, da han lavede sin *Bhagavad-gita*. Ord-til-ord oversættelserne fra sanskrit til engelsk fulgte nu den standard, man finder i Srila Prabhupadas andre bøger, og oversættelserne var blevet revideret for at komme tættere på den originale sanskrit og Srila Prabhupadas oprindelige diktat. I Bhaktivedanta-forklaringerne var mange afsnit og passager, der var faldet ud i den første udgave, blevet indsat på de rigtige steder, og sanskritcitaterne, hvis kilder ikke var at finde i den første udgave, blev nu givet med fuldstændige henvisninger til deres placering i den vediske litteratur med angivelse af bog, kapitel og vers.

Resultatet var et værk af endnu større autenticitet, ægthed og loyalitet over for Srila Prabhupada. Men denne revidering var selvfølgelig ikke at finde i den første danske oversættelse. Selv om den danske oversættelse og den reviderede engelske udgave udkom næsten samtidigt i 1983, havde de danske oversættere ikke haft adgang til de nye engelske

korrekturer, men måtte arbejde med teksten fra 1972. I tilgift var alle de danske disciple omkring 1980 helt nye til den vediske filosofi og Krishna-bevidste videnskab, og de var også under tidspres for at få gjort *Bhagavad-gita* klar så hurtigt som muligt. Som resultat indsneg der sig fejl, sproglige såvel som filosofiske.

Det stod derfor klart, at der var brug for mere end blot et genoptryk, da det sidste oplag af den første oversættelse var ved at være udsolgt for over ti år siden. Resultatet er denne helt nyoversatte danske *Bhagavad-gita*, som vi håber vil blive modtaget med den samme store imødekommenhed, som den første danske oversættelse blev det for over 30 år siden. ॐ

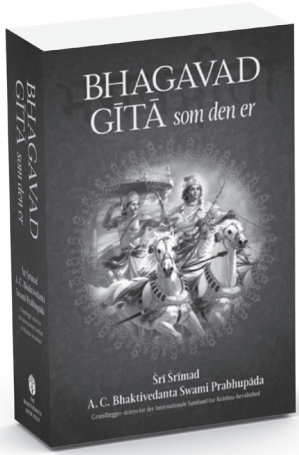

Lanceringstilbud!

For at sætte gang i salget af *Bhagavad-gita* lige fra starten af fejrer vi den nye udgivelse med et særligt tilbud. Hvorfor ikke give en af verdens store visdomsbøger til familie, venner og bekendte i julegave? Eller bare have nogle ekstraeksemplarer klar på hylden, når du møder nogen, der er klar til *Bhagavad-gita*? Vi tilbyder en helt speciel kvantumpris på f.eks. ti bøger langt under udsalgsprisen i hele december måned.

Pris ved 1 stk.: 250 kr. (+ forsendelse)
(pris i de almindelige boghandler: 350 kr.)
Pris ved 5 stk.: 750 kr. (+ forsendelse)
Pris ved 10 stk.: 1000 kr. (+ forsendelse)

Kan bestilles igennem:
Nyt fra Hare Krishna, Holsteinborgvej 20, 1.th., 2720 Vanløse, tlf. 5927 1930, e-mail: lalitanatha@krishna.dk
Hare Krishna-tempel, Skjulhøj Allé 44, 2720 Vanløse, tlf. 4828 6446, e-mail: iskcon.denmark@pamho.net
Krishnahuset, Kystvejen 65A, 8000 Aarhus C, tlf. 2888 0377, e-mail: kontakt@krishnahuset.dk

”Når skuffelsen stirrer mig i øjnene, og jeg ikke kan få øje på en eneste lysstråle, vender jeg mig til *Bhagavad-gita*. Jeg finder et vers her og et vers der, og snart begynder jeg at le selv midt i de mest overvældende sorger. Mit liv har udefra set været fuldt af tragedier, og jeg kan takke *Bhagavad-gitas* lære for, at disse ikke har efterladt varige spor.” Mahatma Gandhi.

Hinsides fødsel og død
Den ideelle introduktionsbog til Krishna-bevidsthed. 64 sider. Hæftet.

Pris 50 kr. (+ forsendelse).
Kan bestilles igennem Nyt fra Hare Krishna.

Herren Krishnas Køkken

Indisk vegetarisk kogekunst - 19.del

Af Yamuna Devi Dasi

Retter med yoghurt og panir-ost

Yamunas madlavningsserie, hvor vi her er kommet til afsnit 19, blev bragt i Back To Godhead i 1990'erne.

Denne madlavningslektion, der er den sidste i en serie om mælk og mælkeprodukter, fokuserer på yoghurtsovs (*karhi*) og retter med *panir*-ost.

I en tidligere spalte nævnte jeg, at de mest anvendte mælkeprodukter i et *vaisnava*-køkken er almindelig mælk, yoghurt/tykmælk og *panir*-ost. I Indiens landområder har meget lidt ændret sig i den måde, hvorpå man bruger disse tre former for mælkeprodukter. Den traditionelle brug er mest udbredt i landsbykøkkener, hvor køleskabe stadig er en sjældenhed, og madlavningstraditionerne bevares stort set intakte fra generation til generation.

Om yoghurt og panir-ost

Yoghurt/tykmælk [i resten af artiklen refererer 'yoghurt' også til tykmælk, eller hvad end navn syrnet mælk går under] er efter min mening den mest fantastiske form for mælkeprodukt. Yoghurt fremstilles af intet andet end god kvalitetsmælk og yoghurtkultur. Medmindre man har mælkeallergi, kan man normalt let fordøje yoghurt i en eller anden form. Frisk yoghurt anses for beroligende på fordøjelsessystemet. Indtages det regelmæssigt, hjælper det angiveligt til at balancere og genoprette sunde bakterier i tyktarmen. Og afhængigt af, hvordan det er tilberedt, lindrer yoghurt både mild forstoppelse og diarré. Hvis man nogensinde har boet i Indien, ved man, at yoghurt laves dagligt i mange husholdninger og to gange om dagen i velrenommerede yoghurtbutikker, og at yoghurt anses for gammel, hvis den er mere end en dag gammel. Yoghurt er en spændende ingrediens for kokke med dens fyldige cremede mælkemasse, der har en behagelig balance mellem sød, sur og astringerende (sammensnerpende) smag.

Panir-ost kaldes somme tider for det indiske svar på Østens tofu, men smagen og teksturen af disse to produkter er vidt forskellige. *Panir*-ost har en cremet konsistens med en mild, delikat smag, mens tofu, der er fremstillet af bønnemasse, er mere klæg med en smag, der er så periferisk, at den er svær at beskrive. Teksturen af *panir* er lidt fastere end modnet landmandsost, men *panir*-ost er speciel, fordi den kan brunes, sauteres, steges og endda bages uden at smelte eller smuldre. I Indien nyder *panir* måske den største popularitet i Punjab, hvor *panir* serveres som en entree i en velrundet, saftig sovs eller i risretter, gryderetter, supper og bælgfrugt- og grøntsagsretter.

Karhi

Jeg havde min første smagsoplevelse af indisk *karhi* (udtales kah-rii) i 1966, da Srila Prabhupada tilberedte den til ISKCON's første bryllupsfest. Smagen var så bemærkelsesværdig, at jeg skrev ingredienserne ned, og siden har jeg lavet variationer over den oprindelige ret snesevis af gange. *Karhi* er en cremet sovs, der laves ved at sammenkoge varierende andele af yoghurt, vand, gurkemeje, kikærtemel samt *karhi* (karry-blade), når de er tilgængelige, så man opnår en tyk eller tynd konsistens. Man kan servere *karhi*, som den er, med chili, hakket frisk koriander og stegte krydderifrø. Eller man kan tilføje ingredienser som kikærte-*pakoraer* eller årstidens grøntsager. *Karhi* har givet inspiration til dens vestlige modstykke karrysauce, en bechamelsovs, der er krydret med karrypulver.

Panir-retter

Stegt *panir* kan anvendes til et stort antal regionale indiske retter såsom *sak*, *sukta*, *bhaji*, *foogath*, *rasam*, *tarkari* og mange flere. Mange klassiske *panir*-retter såsom *panir* og ærter, *panir* og spinat samt *panir* i ris-pilaf er traditionelle ved banketter, på helligdage og andre festlige lejligheder. Man finder sjældent en indisk restaurant uden et vist

udbud af disse retter. Men bortset fra klassikerne er en håndfuld *panir*-terninger som regel afholdte i de fleste supper eller bønneretter.

Adskillige gange anmodede Srila Prabhupada ISKCON's restaurantchefer om at lade *panir*-retter indgå i deres menuer, idet han understregede, at dette ville tilfredsstille smagen hos de gæster, der ikke er vant til *prasada* og rene vegetarretter.

Panir er en proteinrig madvare, der går godt sammen med smagen af *asafetida* og frisk ingefærrod og giver næring og variation i mange internationale retter. Den kan helt sikkert bruges i stedet for tofu i enhver ret. Nogle få måder, jeg har brugt *panir* på i den sidste måned, er som stænket over italiensk foccacia og arabiske *khubz'arabee* fladbrød, i lag i en sydvestlig tortilla-bønne-grønsags gryde og med hvidkål som fyld i bagte russiske piroskier. Måske vil du bruge den i amerikanske vegetarburger og… du forstår ideen, ikke sandt?

Grundopskrift for karhi (6 portioner)

Brug mere eller mindre vand, yoghurt eller kikærtemel for at justere konsistensen. Brug enhver form for krydderifrø enkeltvis eller i kombination til den afsluttende stegte krydderiblanding. Brug enhver af de foreslåede tilføjelser herunder.

Karhi:

0,6 dl sigtet kikærtemel
7 dl vand
4½ dl yoghurt
1 tsk. gurkemeje
½ tsk. stødt koriander
20 friske karryblade, hvis de kan fås
salt
honning eller sukker
friskkværnet peber eller cayenne
½ dl friskhakket korianderblade

Stegt krydderiblanding:

½ tsk. spidskommen og/eller sorte sennepsfrø
2 spsk. ghee eller usaltet smør
stærke stødte chilier eller hakkede grønne chilier

Valgfrie tilføjelser:

0,5 – 0,75 dl broccoli eller blomkålsbuketter; spinat i strimler; blandede bønnespirer; yams eller kartofler i terninger; skiver af gulerod eller peberfrugt; kogte kikærter eller andre bælgfrugter.

Bland mel, vand, yoghurt, gurkemeje og koriander i en blender, indtil det er blandet ordentligt. Hæld blandingen i en svær kasserolle over middelvarme under jævnlig omrøring. Kog, indtil blandingen bliver tykkere efter 10-20 minutter. Tilsæt salt, en anelse honning eller sukker og peber eller cayenne.

Kom krydderifrøene i en lille stegepande og rist dem over moderat varme, indtil de skifter farve. Tilføj ghee eller smør og chilier og steg lidt mere. Kom krydderiblandingen i *karhien* og pynt med urter eller tilføj en af de valgfrie ingredienser, hvorefter retten ofres til Krishna.

Panir og spinat

1 kg frisk spinat, vasket og hakket
2 spsk. ghee, usaltet smør eller olivenolie
¼ – ½ tsk. stødte chilier
½ kg *panir* skåret i terninger og stegt ved svag varme, indtil de er brune
salt og peber efter smag
evt. 1½ dl cremefraiche, efter ønske

Kom spinaten i en stor gryde, læg låg på og kog den ved middelhøj varme, indtil den er faldet sammen (3-5 minutter). Tilsæt de andre ingredienser og gennemvarm retten. Tilsæt til sidst eventuelt cremefraiche. Ofres til Krishna. ॐ

Jeg vil gerne abonnere på "Nyt fra Hare Krishna".

Navn:.....
Adresse:.....
Email:.....

300 kr. pr. år (10 numre)
Denne indmeldelseskupón sendes til:
"Nyt fra Hare Krishna",
Holsteinborgvej 20, 1th, 2720 Vanløse

www.krishna.dk www.harekrishna.dk www.iskcon.dk

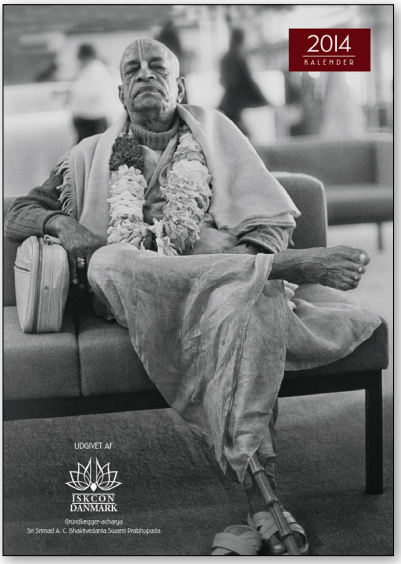

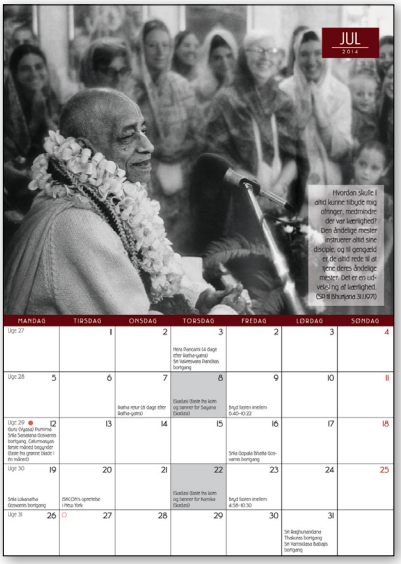

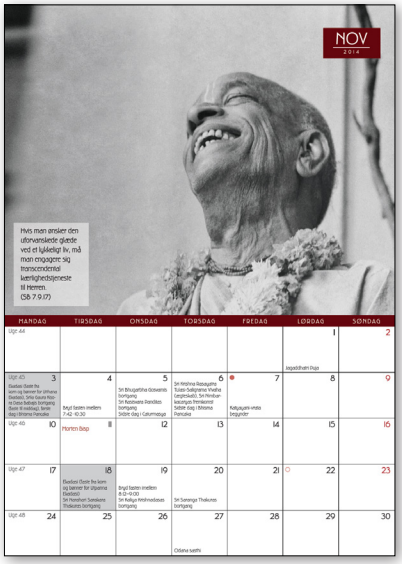

2014 vaisnava kalender

Lige som sidste år har de hengivne fra Aarhus lavet en dansk *vaisnava*-kalender, i år med Srila Prabhupada som tema.

Den har selvføgelig alle *vaisnava*- datoer, klart markerede ekadasi dage, tidspunkter for fester og programmer i templet samt ugenumre og danske helligdage.

Oveskuddet går ubeskåret til Krishnahuset i Aarhus.

Pris: kr. 125,-

Kan bestilles på:

Mail: mail@ananta.dk

Mobil: 22222763

Facebook: Krishna.dk og Krishnahuset